

Beheerplan groen en bomen 2020-2023

Gemeente Almelo

Beheerplan groen en bomen 2020-2023

Gemeente Almelo

Definitief
(12 december 2019)

Auteurs

Jan Noteboom (gemeente Almelo)
Jordi Segerink (gemeente Almelo)
Stephan van der Geest (Antea Group)
Jessica Ruijs (Antea Group)
Rob Ellenbroek (Cyber Adviseurs)

Colofon

Projectgroep bestaande uit:

Jan Noteboom
Jordi Segerink
Karin ter Woerds
Rob Ellenbroek

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Scope	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Kaders en ontwikkelingen	5
2.1	Wettelijk kader en richtlijnen	5
2.2	Beleidskader Almelo	6
2.3	Ontwikkelingen en actuele thema's	7
3	Areaal	9
3.1	Kwantiteit	9
3.2	Kwaliteit	10
3.3	Vervangingswaarde/vervangingsopgave	10
4	Beheerstrategie groen en bomen	11
4.1	Bomen duurzaam en veilig onderhouden tegen minimale kosten	11
4.2	Groen op basiskwaliteit of lage kwaliteit en duurzame instandhouding	11
5	Uitvoeringsplan 2020-2023	13
5.1	Beheer	13
5.2	Onderhoud groen	13
5.3	Vervanging	14
6	Consequenties en risico's	15
6.1	Financiële consequenties	15
6.2	Risico's	15

1 Inleiding

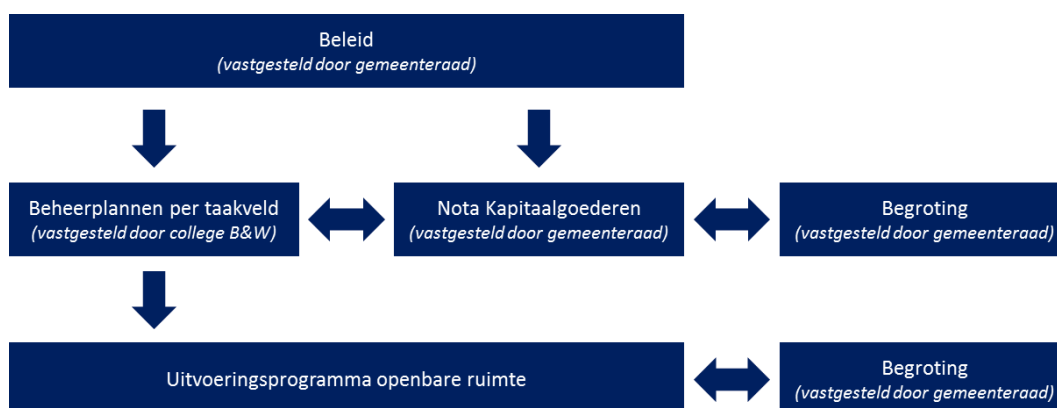
Groen en bomen zijn belangrijk voor de kwaliteit van de buitenruimte en de woon- en leefomgeving. Groen nodigt uit om buiten te verblijven en draagt bij aan een aangenaam vestigingsklimaat. Wanneer het groen goed is onderhouden, speelt dit een belangrijke rol in de waardering van de buitenruimte en draagt het bij aan het welzijn en de veiligheid van inwoners. Het beheer en onderhoud ervan is een kerntaak van de gemeente.

1.1 Aanleiding

In juli 2019 heeft de gemeenteraad de Nota Kapitaalgoederen (NKG) vastgesteld. De nota geeft inzicht in de financiële middelen die nodig zijn, om de kapitaalgoederen op het door de raad vastgestelde of wettelijk verplichte kwaliteitsniveau te onderhouden. Bij het opstellen van de NKG is gebleken dat de kapitaalgoederen goed in beeld zijn, maar dat het wenselijk is om het zicht en de grip op de kapitaalgoederen verder te verbeteren. Dit is de aanleiding voor het opstellen van deze beheerplannen.

1.2 Doel

De NKG biedt op hoofdlijnen al inzicht in en grip op het beheer van de kapitaalgoederen. Dit beheerplan vergroot het inzicht in en de grip op het kapitaalgoed groen.

Doel van dit beheerplan groen en bomen 2020-2023 is invulling geven aan de planmatige maatregelen voor de komende periode (2020-2023), die nodig zijn om beleidsambities te realiseren en om aan wetgeving te voldoen. De planperiode van vier jaar geeft enerzijds voldoende flexibiliteit om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen, en biedt anderzijds voldoende continuïteit voor een planmatige werkwijze.

1.3 Scope

Het beheerplan groen en bomen 2020-2023 beschrijft het beheer van de kapitaalgoederen groen en bomen. Hieronder valt het gehele areaal binnen en buiten de bebouwde kom:

- Bomen
- Cultuurlijke beplanting
- Natuurlijke beplanting
- Plantenbakken
- Hagen
- Gras
- Oppervlaktewater
- Waterlopen

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt inzicht gegeven in de kaders. Er wordt ingegaan op de wettelijke kaders, beleidskaders van de gemeente en de actuele ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt inzicht gegeven in het areaal, waarbij de kwantiteit, kwaliteit en de vervangingswaarde van het areaal aan de orde komen. In hoofdstuk 4 wordt de beheerstrategie beschreven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op het uitvoeringsplan. In hoofdstuk 6 zijn de consequenties en risico's opgenomen.

2 Kaders en ontwikkelingen

De gemeente Almelo is gebonden aan een aantal (Europese en landelijke) regels en wetten ten aanzien van het beheer van groen en bomen. Daarnaast heeft de gemeente Almelo ook zelf een aantal beleidskaders vastgesteld, die iets zeggen over, of raken aan het beheer van groen en bomen. Ook spelen er (maatschappelijke) ontwikkelingen en zijn er actuele thema's, die van invloed zijn op de kwaliteit van groen en bomen, en daarmee op de te voeren beheerstrategie en uitvoeringsmaatregelen. In dit hoofdstuk worden deze kaders en ontwikkelingen kort toegelicht.

2.1 Wettelijk kader en richtlijnen

Burgerlijk wetboek

De gemeente heeft als eigenaar van bomen de plicht deze veilig in stand te houden. Dit betekent dat je als boomeigenaar verplicht bent om alle redelijke maatregelen te nemen om te voorkomen dat jouw bomen schade toebrengen aan anderen. Als niet aan de "zorgplicht" wordt voldaan, kan een boomeigenaar aansprakelijk worden gesteld voor de schade die de boom heeft veroorzaakt.

Wet Natuurbescherming (2017)

De Wet Natuurbescherming is bedoeld om dier- en plantensoorten te beschermen. De Wet Natuurbescherming geldt per 1 januari 2017 en vervangt de Flora-en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Iedereen die iets doet wat effect heeft op de dier- en plantensoorten die onder de Wet Natuurbescherming vallen, heeft met de wet te maken. Bijvoorbeeld bij bouwen, slopen, wegen aanleggen, onderhoud van bomen, beplantingen en grasvelden et cetera. Je mag bepaalde soorten planten bijvoorbeeld niet zomaar plukken. In sommige situaties en onder bepaalde voorwaarden mag dit wel. Hiervoor is een vrijstelling of ontheffing nodig.

Vereniging Stadswerk Nederland (hierna Stadswerk) heeft twee gedragscodes¹ uitgewerkt, die zijn goedgekeurd door de Rijksoverheid en gelden als vrijstelling voor het onderdeel soortbescherming:

- Gedragscode Flora- en Faunawet bestendig beheer en onderhoud groenvoorzieningen (Stadswerk 2014).
- Gedragscode Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting (Stadswerk 2011).

Beide gedragscodes zijn van toepassing verklaard binnen de gemeente Almelo. Werken conform deze gedragscodes borgt dat er, als gevolg van bepaalde handelwijzen of maatregelen, geen schade aan beschermde planten en/of dieren ontstaat. Daardoor hoeft er voor deze handelingen geen ontheffing te worden aangevraagd.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

De Wabo is vooral van belang voor bomen omdat die wet voorschriften bevat over de omgevingsvergunning en de handhaving daarvan. De wet is de basis voor een groot deel van de vergunningen in het domein van de fysieke leefomgeving.

¹ Stadswerk is op dit moment bezig met de integratie van de twee gedragscodes in de nieuwe gedragscode Bestendig Beheer én Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting. Naar verwachting krijgt de nieuwe gedragscode medio maart 2020 een definitieve goedkeuring.

De omgevingsvergunning is één geïntegreerde vergunning voor de deelaspecten: bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. De omgevingsvergunning kan nodig zijn als de gemeente bijvoorbeeld één of meer bomen wil kappen of flink snoeien.

NB. Op basis van de nieuwe Natuurwet zal een aanvraag voor een omgevingsvergunning moeten worden aangevuld met gegevens, waaruit blijkt dat beschermde planten en dieren bij realisatie van de geplande activiteiten geen schade ondervinden. Is dit wel het geval, dan is er een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig.

Unielijst invasieve exoten

De Europese Unie heeft onlangs het besluit genomen, dat invasieve exoten op de Unielijst actief bestreden moeten worden. De bestrijding hiervan is hiermee een wettelijke verplichting geworden voor alle terreinbeheerders in Nederland, waaronder gemeenten. In Nederland vormen deze exoten een steeds grotere bedreiging voor de inheemse soorten die onze leefomgeving rijk is. Daarnaast zorgen invasieve exoten voor schade aan landbouw, infrastructuur en watersystemen, en voor een afname van de biodiversiteit. Op deze lijst staan onder andere de reuzenberenklauw, reuzenbalsemien en de Ambrosia.

2.2 Beleidskader Almelo

Nota Kapitaalgoederen 2019-2022

In juli 2019 is de Nota Kapitaalgoederen Openbare Ruimte 2019-2022 (NKG) vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo. De nota geeft inzicht in de financiële middelen die nodig zijn om de kapitaalgoederen op het door de raad vastgestelde of wettelijk verplichte kwaliteitsniveau te houden. De nota geeft inzicht in de verwachte uitgaven voor de eerste jaren (2019 – 2023) en bevat ook een doorkijk naar de langere termijn. Bij de vaststelling van de NKG is besloten budgetten te herschikken, zodat deze aansluiten op de actuele situatie. Vanuit de NKG wordt geadviseerd om voor de verschillende onderdelen een beheerplan op te stellen.

IBOR-plan

In 2015 heeft de gemeenteraad het plan Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) vastgesteld. Integraal beheer van de openbare ruimte gaat ervan uit dat de openbare ruimte als één geheel wordt ervaren. Daarom worden de inrichting, het onderhoud en het gebruik op elkaar afgestemd. Dit geldt voor alle beheeronderdelen (groen, grijs en blauw). In het IBOR-plan zijn gebieden en kwaliteitsmeetlatten vastgesteld, waarin voor verzorgend onderhoud (schoon) een basiskwaliteit of lage kwaliteit wordt gehanteerd.

Overige kaders bomen

Voor het beheer van bomen zijn op dit moment onderstaande beleidskaders vastgesteld:

- Kadernota bomenbeleid gemeente Almelo 2005
- Bomenbeleidsplan gemeente Almelo 2008
- Bomenstructuurplan 2010-2020
- Lijst bijzondere en monumentale bomen
- Bomenverordening 2011 gemeente Almelo

Deze documenten hebben een geringe invloed op de wijze waarop de gemeente het beheer uitvoert. Ze zijn met name van belang op de plek waar bomen worden gekapt en vervangen.

2.3 Ontwikkelingen en actuele thema's

Ziekten en plagen

Door verschillende oorzaken (klimaatverandering, opengestelde grenzen enzovoorts) bereiken naast bestaande, ook nieuwe ziekten en plagen ons land. De ene stabiliseert door hernieuwd natuurlijk evenwicht, terwijl de ander weer verdwijnt of uitgroeit tot een ziekte of plaag die gevolgen heeft voor de veiligheid of volksgezondheid.

Almelo heeft, net als de meeste gemeenten in Nederland, een kwetsbaar bomenbestand, met weinig diversiteit in soorten.

Ziekten en plagen die in Almelo voorkomen:

- Iepziekte
- Eikenprocessierups
- Massaria²
- Kastanjabloedingsziekte
- Essentaksterfte

Nieuwe kaders zijn nodig om deze situaties op adequate manier het hoofd te kunnen bieden.

Invasieve exotische planten

Invasieve exoten zijn planten die van nature niet in Nederland voorkomen en zich snel vermeerderen. Invasieve exoten kunnen schadelijk zijn voor de natuur. Zo kunnen ze er bijvoorbeeld voor zorgen dat inheemse planten en dieren gedeeltelijk, of zelfs geheel verdwijnen. Sommige invasieve exoten kunnen daarnaast gezondheidsproblemen of economische schade veroorzaken.

In Almelo komen op dit moment de Japanse duizendknoop en de reuzenberenklauw al voor. De aanwezigheid van deze soorten lijkt nu nog niet zo'n groot probleem, maar hun aanwezigheid ruikt in snel tempo op in heel Nederland. Met regulier beheer is deze opmars niet of nauwelijks te stuiten, en vaak ontbreekt het aan expertise op het gebied van voorlichting, herkenning, bestrijding en monitoring.

Programma's

Het college heeft bij zijn aantreden besloten vraagstukken in samenhang te behandelen. Om daar uitwerking aan te geven zijn zeven belangrijke thema's uitgewerkt in programma's. Dit in samenspraak met betrokkenen, zoals inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Almelo kent de programma's binnenstad, duurzaamheid, veiligheid, Omgevingswet, Nieuwstraatkwartier, zorg en economie & participatie.

De beleidsvelden van de openbare ruimte kunnen bijdragen aan de realisatie van de programma's. Omgekeerd kunnen de programma's bijdragen aan de opgaven in de openbare ruimte, door slim samen te werken en 'werk met werk' te maken. Daar waar doelen van beleidsvelden samenvallen met doelen van programmasturing vindt co-creatie en cofinanciering plaats.

² Een schimmelziekte die houtrot veroorzaakt aan de bovenzijde van takken van platanen. Door het eigen gewicht van de tak, kan deze uiteindelijk uitbreken.

Toelichting programma's

1. Programma binnenstad richt zich op het versterken van de binnenstad en de regionale functie voor Noordwest-Twente, vanuit een onderscheidende identiteit en belevenis. Mede gestimuleerd door de sterke samenwerking tussen ondernemers, vastgoed en gemeente.
2. Programma duurzaamheid werkt aan een mooie groene en blauwe stad, die in stappen naar 2050 bijna energieneutraal wordt. Waar het fijn en betaalbaar wonen en werken is, en waar inwoners trots zijn op hun stad!
 - a. Almelo is groener, schoner en beter voorbereid op en bestand tegen de gevolgen van klimaatverandering.
 - b. Almeloëse inwoners, bedrijven en instellingen dragen bij aan een duurzamer Almelo.
3. Programma veiligheid richt zich op het vergroten van de veiligheid, het veiligheidsgevoel en de bijdrage die Almeloërs hier zelf aan leveren.
4. Programma Omgevingswet richt zich op de inbedding van de Omgevingswet in Almelo. Het programma grijpt de komst van deze wet aan, om te veranderen naar een werkwijze waarbij maatschappelijke opgaven en de initiatiefnemers in hun omgeving centraal staan.
5. Programma Nieuwstraatkwartier richt zich op de ontwikkeling van een levendige en vitale wijk, waar het volgens de bewoners en ondernemers fijn wonen, werken en verblijven is. Waar bewoners en ondernemers trots zijn op zichzelf, elkaar en hun leefomgeving. Waar de basis sociaal, ruimtelijk, energetisch, technisch en duurzaam op orde is.
6. Programma zorg wil dat de mensen en de stad het beste uit zichzelf kunnen halen. Het programma heeft twee hoofdopgaven:
 - a. Meer Almeloërs functioneren zo zelfstandig mogelijk en ontwikkelen hun talenten.
 - b. De gemeente Almelo is beter in staat haar taken in het sociaal domein uit te voeren.
7. Programma economie & participatie richt zich op het economisch versterken van Almelo en de subregio, met meer groei, waarbij meer Almeloërs aan het werk zijn.

3 Areaal

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de omvang, kwaliteit en vervangingswaarde van het areaal groen en bomen in Almelo.

3.1 Kwantiteit

Almelo heeft ruimt 41.000 bomen en 400 hectare groen. Het areaal is als volgt opgebouwd:

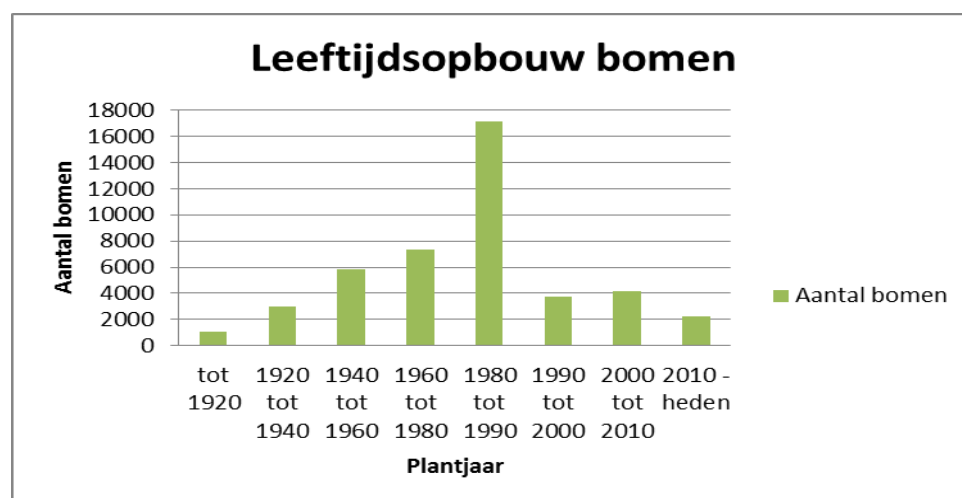
Beheerobject/ objecttype	Hoeveelheid	Eenheid
Bomen	41.500	stuks
Natuurlijke beplanting	646.077	m ²
Cultuurlijke beplanting	216.987	m ²
Hagen	15.477	m ²
Gras	3.154.442	m ²
Plantenbakken	106	stuks
Oppervlaktewater	24.800	m ²
Waterlopen	33.890	m ²

Geen homogene leeftijdsopbouw

Het grootste deel van het bomenareaal (circa 55% of 24.500 stuks) is aangeplant tussen 1960 en 1990, met een piek in de jaren '80. Grote wijken als Schelfhorst en Windmolenbroek zijn in die tijd gebouwd. De piek in aanleg zal op termijn ook leiden tot een piek in de vervanging.

Tot de jaren '90 werd weinig aandacht besteed aan de groeiplaatsinrichting van bomen. Wat heeft een boom nodig? En hoeveel ruimte heeft een boom nodig om zich duurzaam goed te kunnen ontwikkelen? Dit heeft de nodige problemen tot gevolg, zoals wortelopdruk en schade aan riolering, wegen en gebouwen. Het leidt ertoe dat deze bomen eerder vervangen moeten worden dan verwacht op basis van de theoretische levensduur.

In de eerste 2020 wordt een inspectie uitgevoerd, die inzicht moet geven in het effect dat dit heeft op de restlevensduur en vervangingsplanning.

3.2 Kwaliteit

Kwaliteit verzorgend onderhoud groen

De kwaliteit van het verzorgend onderhoud wordt twee keer per jaar gemeten. Uit de voorjaarsschouw 2019 komt naar voren dat de gemiddelde kwaliteit nipt aan het basisniveau voldoet.

Technische kwaliteit groen

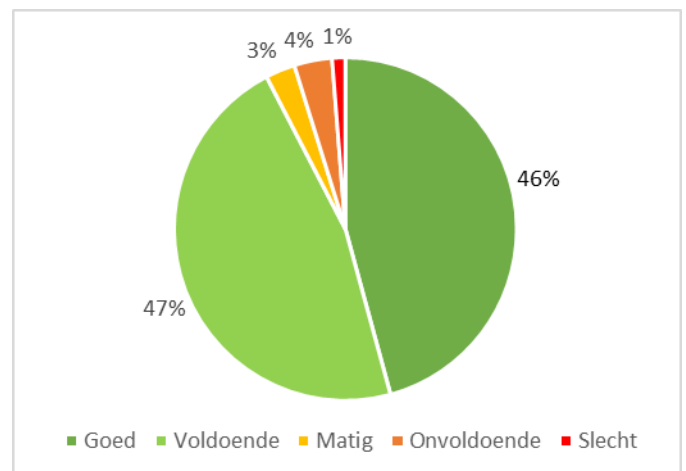
De laatste groeninspectie dateert van 2015. De kwaliteit van het groen was toen op onderdelen onder de maat: 8% diende binnen 5 jaar vervangen te worden. Omdat er sindsdien geen financiële middelen meer beschikbaar waren voor vervanging, heeft er geen nieuwe inspectie plaatsgevonden. Nu er geld beschikbaar is voor vervanging, zullen in het eerste helft van 2020 nieuwe groeninspecties worden uitgevoerd.

Technische kwaliteit bomen

De kwaliteit van bomen wordt bepaald op basis van de conditie. De conditie ('huidige gezondheidstoestand') van de boom, valt onder meer af te lezen aan de groei en bladbezetting. Ook bepalen eventuele ziekten en aantastingen hoe gezond de boom is. Op basis van de boominspecties hebben we een duidelijk beeld van de conditie van het bomenbestand.

Het grootste deel van de bomen heeft een voldoende of goede conditie. Een relatief klein deel heeft een matige tot slechte conditie (8%). Er is geen directe relatie tussen conditie en restlevensduur.

Zoals eerder geschetst, werd er tot de jaren '90, weinig aandacht besteed aan de groeiplaatsinrichting van bomen. Er zijn daarom vrij veel bomen met een relatief slechte groeiplaats. Deze bomen hebben vaak een mindere conditie, maar kunnen desondanks toch relatief oud worden. Van de bomen met een slechte conditie, is de verwachting dat ze op korte termijn afsterven.

3.3 Vervangingswaarde/vervangingsopgave

De totale vervangingswaarde van het areaal groen en bomen in Almelo bedraagt ongeveer 42 miljoen euro. De bomen vertegenwoordigen een waarde van circa 23 miljoen euro; het groen een waarde van 19 miljoen euro.

4 Beheerstrategie groen en bomen

In dit hoofdstuk wordt beschreven met welke strategie gemeente Almelo haar groen en bomen beheert.

4.1 Bomen duurzaam en veilig onderhouden tegen minimale kosten

Beheerstrategie bomen

Voor het technisch onderhoud van bomen (heel en veilig) is geen beleidskader.

De beheerstrategie richt zich dan ook op een duurzaam onderhouden en veilig bomenbestand, tegen zo laag mogelijke kosten.

Het onderhoud is hoofdzakelijk gericht op het risicogestuurd ingrijpen, op basis van inspectieresultaten (reactief). Daarnaast geldt er voor individuele bomen cyclisch onderhoud (begeleidingssnoei). Dit wordt planmatig uitgevoerd (preventieve aanpak).

Het planmatig onderhoud is op dit moment nog ondergeschikt aan het risicogestuurd ingrijpen op basis van inspectieresultaten. In deze planperiode wordt stapsgewijs ingezet op de omslag naar een meer planmatige aanpak, van reactief (en ad hoc) naar meer preventief (en planmatig).

Naast onderhoud aan bomen, worden er maatregelen uitgevoerd om de overlast door bomen te minimaliseren. Het betreft hier verzoeken van inwoners die overlast ervaren of problemen zoals wortelopdruk van verharding.

4.2 Groen op basiskwaliteit of lage kwaliteit en duurzame instandhouding

Voor het verzorgend onderhoud aan groen en bomen is het uitgangspunt kwaliteitsgestuurd beheer, op basis van het IBOR-plan. Hierbij wordt ingezet op het destijds gekozen scenario zuinig.

Het groenonderhoud is gericht op een basiskwaliteit of lage kwaliteit, afhankelijk van het gebied.

Het technisch onderhoud richt zich op duurzame instandhouding van het groen, tegen zo laag mogelijke kosten.

5 Uitvoeringsplan 2020-2023

5.1 Beheer

Inspecties bomen en groen

In de 2020 wordt een veiligheidsinspectie uitgevoerd van het bomenbestand. Ook wordt een technische inspectie uitgevoerd voor het groen. Deze inspecties geven onder andere inzicht in de restlevensduur en vervangingsplanning.

Planmatig boombeheer verbeteren

Aan de hand van de boomveiligheidsinspecties wordt een actieplan uitgewerkt voor planmatig beheer van bomen. In dit actieplan wordt ook uitgewerkt hoe bij het boomonderhoud de omslag gemaakt kan worden naar een meer planmatige aanpak, van reactief (en ad hoc) naar meer preventief (en planmatig) onderhoud.

Actieplan invasieve soorten

In de eerste helft van 2020 wordt tevens een actieplan uitgewerkt voor invasieve exoten, zoals Japanse duizendknoop en de reuzenberenklauw. Deze soorten zijn nu nog geen groot probleem en het is belangrijk dat zo te houden. In 2020 wordt de aanpak van invasieve soorten beleidsmatig vastgelegd, om verdere verspreiding en schade te voorkomen.

Actualisatie Nota Kapitaalgoederen

Het inzicht uit de inspecties en het actieplan invasieve soorten wordt verwerkt in de actualisatie van de Nota Kapitaalgoederen die tweede helft 2020 aan college en gemeenteraad ter vaststelling wordt aangeboden.

5.2 Onderhoud groen

Verzorgend onderhoud groen en bomen

Beheeronderdelen zoals bomen, beplanting en gras kennen een bepaalde levensduur, zowel in technisch als in maatschappelijk en economisch opzicht. Nadat het groen is aangelegd, is er in eerste instantie alleen sprake van verzorgend onderhoud. Dat zijn hoogfrequente werkzaamheden, gericht op de verzorging van de openbare ruimte.

Het verzorgend onderhoud vindt plaats op basis van een kwaliteitsgestuurde aanpak, conform de kwaliteitsniveaus zoals vastgelegd in de IBOR-kwaliteitscatalogus en het IBOR-plan. De werkzaamheden betreffen onder andere:

- Onkruidbeheersing
- Zwerfvuilbeheersing en natuurlijk vuil (blad)
- Randsnoei van beplanting
- Stam- en wortelopschot verwijderen bij bomen

Inspecties technische kwaliteit groen

Voor het kunnen blijven uitvoeren van adequaat onderhoud en het halen van de gestelde ambities, is het belangrijk dat de technische kwaliteit van het groen inzichtelijk is. Voorbeelden van technische aspecten zijn de mate waarin kale plekken in de beplanting aanwezig zijn, de vitaliteit van de beplanting, de mate waarin een plantvak is overwoekerd met onkruiden en de snoeitoestand van de beplanting. De uitkomsten van de technische inspectie wordt gebruikt om te bepalen welke beplanting wordt vervangen of omgevormd.

Boominspecties

In het kader van de wettelijke zorgplicht voert de gemeente Almelo jaarlijks boominspecties uit en legt de resultaten hiervan (en van het uitgevoerde onderhoud) aantoonbaar vast. Er worden drie niveaus onderscheiden met betrekking tot de zorgplicht:

1. Reguliere zorgplicht; bomen die hieronder vallen worden eenmaal per drie of vijf jaar door middel van een zogenaamde BVC-controle (Boomveiligheidscontrole) beoordeeld. De resultaten worden in het beheersysteem vastgelegd.
2. Verhoogde zorgplicht; bomen waarvoor een verhoogde zorgplicht geldt, worden jaarlijks door middel van een Boomveiligheidscontrole bekeken en de resultaten worden in het beheersysteem verwerkt.
3. Onderzoeksplicht; voor bomen met een gebrek waarvan de ernst niet visueel vastgesteld kan worden, geldt een onderzoeksplicht. Daarbij zal door een boomtechnisch adviseur een nader onderzoek worden uitgevoerd met behulp van technische hulpmiddelen.

Technisch onderhoud groen

Technisch onderhoud omvat de maatregelen die nodig zijn om het groen gedurende zijn levensduur in stand te houden. Voor groen zijn dat maatregelen als snoeien, dunnen, afzetten en inboeten en groot onderhoud aan bijvoorbeeld gazons.

Technisch onderhoud bomen

Het technisch onderhoud van bomen is nu hoofdzakelijk gericht op het risicogestuurd ingrijpen op basis van de boominspecties (reactief). Dit betekent dat afgestorven takken (dood hout), zieke of aangetaste takken en andere probleemtakken moeten worden verwijderd.

Daarnaast wordt er planmatig gesnoeid. De snoeiwerkzaamheden bestaan grotendeels uit begeleidings- en onderhoudssnoei. Daarnaast wordt de bijzondere kroonvorm van de zogenoemde vormbomen in stand gehouden door te snoeien, leiden, scheren, knotten of kandelaberen.

5.3 Vervanging

Vervanging betreft de algehele vervanging van een groenvak, grasveld of boom aan het einde van de levensduur. Het gaat hierbij om vervanging en herinrichting van groen en bomen in de gehele gemeente Almelo. Vervanging vindt plaats in geval het groen versleten is of niet meer voldoende functioneert. Dit wordt bepaald op basis van:

- Nieuwe inspectieresultaten: de technische kwaliteit voldoet niet meer aan het gewenste niveau, en is met onderhoudsmaatregelen niet te verhogen.
- Signalen van de wijkploeg over verhoogde onderhoudsbehoefte.
- Signalen van bewoners over bijvoorbeeld (sociale) onveiligheid.

Vervanging integraal afstemmen

Door de (vervangings)maatregelen vanuit de verschillende disciplines³ integraal af te stemmen, kan synergievoordeel worden behaald. De gemeente Almelo werkt hiervoor met het Uitvoeringsprogramma openbare ruimte. Het uitvoeringsprogramma kijkt voor een periode van vier jaar (integraal) vooruit naar de projecten voor groot onderhoud en vervanging. Naarmate een jaarschijf dichterbij komt, wordt de projectlijst 'harder'.

³ Wegen, groen, riolering et cetera.

6 Consequenties en risico's

6.1 Financiële consequenties

Onderhoud

Voor het onderhoud van groen en bomen is op jaarbasis 2,4 miljoen euro nodig. Dit sluit aan bij het beschikbare budget.

Onderhoud (x 1000)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Benodigd	2.437	2.437	2.437	2.437	2.437	2.437	2.437	2.437	2.437	2.437
Beschikbaar volgens begroting	2.437	2.437	2.437	2.437	2.437	2.437	2.437	2.437	2.437	2.437
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Vervanging

Voor de jaren 2020-2023 is rekening gehouden met een jaarlijkse investeringsruimte van ruim 1 miljoen euro. Op dit moment is voor 2020 een concreet uitvoeringsprogramma uitgewerkt. De verwachte investeringsbehoefte sluit daarbij aan bij de beschikbare investeringsruimte.

In 2020 wordt het uitvoeringsprogramma voor 2021 tot en met 2024 uitgewerkt. De vervangingskosten die vanaf 2021 zijn opgenomen, zijn daarom op dit moment gebaseerd op de gemiddelde jaarlijkse vervangingskosten op basis van de verwachte levensduur. Dit sluit aan bij de systematiek die is gehanteerd in de NKG.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de jaarlijkse investeringsruimte en de benodigde investeringsruimte en de daarbij horende kapitaallasten.

Vervangingsinvesteringen (x 1000)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal (10 jaar)
Benodigde investeringsruimte	1.018	1.018	1.018	1.018	1.018	1.018	1.018	1.018	1.018	1.018	10.175
Investeringsruimte o.b.v. begroting	1.018	1.018	1.018	1.018	1.018	1.018	1.018	1.018	1.018	1.018	10.175
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kapitaallast vervangingsinvesteringen (x 1000)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Verwachte kapitaallast	36	71	107	142	178	214	249	285	321	356
Beschikbaar volgens begroting	36	71	107	142	178	214	249	285	321	356
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

6.2 Risico's

Ziekten, plagen en invasieve soorten

Door verschillende oorzaken (klimaatverandering, opengestelde grenzen enzovoorts) bereiken naast bestaande, ook nieuwe ziekten en plagen ons land. Plagen als de eikenprocessierups en ziekten als de essentaksterfte vormen een financieel risico, maar kunnen ook leiden tot veiligheids- en gezondheidsrisico's. Door bij vervanging in te zetten op een diverser bomenbestand, nemen de risico's voor ziekten en plagen af.